

ΑΝΑΛΥΣΗ

Η Ελλάδα (όταν θέλει) μπορεί

Του ΑΛΕΞΗ ΠΑΠΑΧΕΛΑ

ΠΡΙΣΤΙΝΑ. Το κλισέ-σύνθημα που αναφέρει ότι «η Ελλάδα όταν θέλει μπορεί» φαίνεται πως σε μερικές περιπτώσεις ισχύει. Ένα καλό παράδειγμα είναι η αξιοπιστία που έχει η Αθήνα στο Κοσσυφοπέδιο τόσο με την τοπική ηγεσία των Σέρβων όσο και με τους ηγέτες του αλβανικού πληθυσμού.

Πρώτα από όλα προκαλεί εντύπωση η καλή εικόνα που έχει δημιουργήσει ο Ελληνικός Στρατός με τη δύναμη της ΕΛΔΥΚΟ που βρίσκεται εδώ και αρκετούς μήνες στο Κοσσυφοπέδιο. Οι αποκλεισμένοι Σέρβοι του βορείου τομέα της Μιτρόβιτσα μιλάνε με τα καλύτερα λόγια για τις τρεις αποστολές των Ελλήνων στην περιοχή τους. Το παράδοξο όμως είναι ότι και ο αλβανός δήμαρχος της πόλης δηλώνει πως «ναι μεν είχα καχυποψίες, αλλά κατάλαβα ότι οι έλληνες στρατιωτικοί λειτουργούν ως επαγγελματίες». Ακόμη και ένας φτωχός Αλβανός που ζει σε έναν απομονωμένο θύλακα δέχθηκε τους έλληνες επισκέπτες του, τους κέρασε καφέ και τους είπε: «Από αυτά που είχα δει στην τηλεόραση είχα την εντύπωση ότι είστε σαν τους Σέρβους, τους οποίους είχατε βοηθήσει. Μου έκανε εντύπωση όμως πόσο καλοί ήταν οι στρατιώτες μαζί μας».

Οι έλληνες στρατιωτικοί δείχνουν να έχουν αποκτήσει αυτοπεποίθηση από την εμπειρία τους στην ταραγμένη αυτή γωνιά της Βαλκανικής. Στις κατ' ιδίαν συζητήσεις τους επαναλαμβάνουν συχνά πόσο «πλεονεκτικά νιώθουμε απέναντι σε άλλους μεγάλους ευρωπαϊκούς στρατούς παρά την ανωτερότητα των μέσων που έχουν οι άλλοι». ΝΑΤΟϊκοί αξιωματικοί πάλι εκφράζονται θετικά για την ΕΛΔΥΚΟ. Αναφέρουν παραδείγματα όπως το πώς το δαιμόνιο ενός ελληνικού λόχου κατάφερε να αποσυμφορήσει την κίνηση στα σύνορα πΓΔΜ-Κοσσυφοπεδίου που κόντευε να μπλοκάρει τη διακίνηση ανθρωπιστικής βοήθειας και τον εφοδιασμό της ΚFOR.

Τελευταίως

(επιτέλους)

οι Αμερικανοί αρχίζουν

να αναγνωρίζουν ότι

η Ελλάδα κατανοεί

καλύτερα από κάθε

άλλον τη βαλκανική

ψυχosύνθεση που

κρύβεται πίσω

από το παζλ

του Κοσσυφοπεδίου

Η πολιτική ηγεσία του ελληνικού Πενταγώνου δικαιολογημένα ανησυχεί για τυχόν θύματα, ιδιαίτερα μάλιστα κατά την προεκλογική περίοδο. Όταν όμως μετά τις 9 Απριλίου το περιθώριο χειρισμών διευρυνθεί, η επόμενη κυβέρνηση θα πρέπει να δώσει μεγαλύτερη δυνατότητα πρωτοβουλιών στους έλληνες στρατιωτικούς στο Κόσοβο Πόλια και στο Ουρόσεβατς.

Πέρα από τη στρατιωτική παρουσία όμως η Ελλάδα παίζει και δραστήριο διπλωματικό ρόλο. Το ελληνικό υπουργείο Εξωτερικών καπρονόμησε ένα δίκτυο γνωριμιών στο Κοσσυφοπέδιο από μία ιδέα που είχε πριν από χρόνια ο σημερινός σύμβουλος του αρχηγού της ΝΔ κ. Γιάννης Βαλινάκης για τη διενέργεια θερινών σεμιναρίων στη Χάλκη από το ίδρυμα μελετών ΕΛΙΑΜΕΠ με προσκεκλημένους ανερχόμενους ηγέτες από διάφορες βαλκανικές χώρες. Εκεί στη Χάλκη συναντήθηκαν επανειλημμένως κορυφαίοι μετριοπαθείς πρωταγωνιστές στο σημερινό Κοσσυφοπέδιο, όπως ο εκδότης αλβανικής εφημερίδας «Κόχά Ντιτόρε» κ. Βετόν Σουρόι και ο πατήρ Σάββας που λειτουργεί ως σύμβολο για πολλούς Σέρβους του Κοσσυφοπεδίου. Οι άνθρωποι αυτοί γνωρίζουν καλά έλληνες ακαδημαϊκούς, όπως τον καθηγητή κ. Θάνο Βερέμη και τον κ. Βαλινάκη, τους οποίους εμπιστεύονται ως συνομιλητές.

Το δίκτυο αυτό ήλθε να εκμεταλλευθεί θετικά ο κ. Αλέξ Ρόντος που έχει αναλάβει τους παρασκηνιακούς χειρισμούς στα Βαλκάνια εκ μέρους του υπουργείου Εξωτερικών. Ο κ. Ρόντος κινείται με την ίδια ευκολία τόσο στο μπαρ του Grand Hotel της Πρίστινα – όπου συχνάζει η αλβανική ηγεσία – όσο και στο μοναστήρι της Γκρατσάνιτσα, όταν η σερβική τοπική ηγεσία μαζεύεται γύρω από ένα μεγάλο τραπέζι.

Τελευταίως (επιτέλους) οι Αμερικανοί αρχίζουν να βλέπουν αυτή την πραγματικότητα και να αναγνωρίζουν ότι η Ελλάδα κατανοεί καλύτερα από κάθε άλλο τη βαλκανική ψυχosύνθεση που κρύβεται πίσω από το παζλ του Κοσσυφοπεδίου. Αμερικανοί διπλωμάτες ζητούν ιδέες από τους έλληνες ειδικούς και τους καλούν να παίξουν παρασκηνιακό μεσολαβητικό ρόλο με το Βελιγράδι και τους Σέρβους του Κοσσυφοπεδίου. Αυτό που λείπει βεβαίως είναι, ως συνήθως, η οργάνωση, ο μηχανισμός και τα στελέχη που θα προχωρήσουν τις καλές προθέσεις ένα βήμα παραπέρα.

Προς το παρόν όμως η Ελλάδα παίζει τον ρόλο της είτε με τη στρατιωτική είτε πάλι με τη διπλωματική και ακαδημαϊκή παρουσία της. Και αυτό, ασχέτως κομματικών προτιμήσεων, θα πρέπει να ικανοποιεί τον καθένα μας.